

Apstiprinu

PIKC LLMDV

direktore

2020.gada

I.Auzīna
B. Jelusa

Izstrādāts saskaņā ar MK 2010.gada 10.augusta
noteikumu Nr.749 2.pielikumu

DDI – 31 – 2020

Darbam ar dažāda tipa piegriešanas iekārtām

1. Vispārējās darba aizsardzības prasības

1.1. Nosacījumi darba izpildei:

1.1.1. pie piegriešanas darbiem uz dažāda tipa piegriešanas iekārtām (turpmāk tekstā “iekārtas”) darbu drīkst uzsākt personas:

- kuras ir iepazīstinātas ar ievadinstruktāžu un konkrēto iekārtu ražotāja noteiktajām lietošanas prasībām un nosacījumiem;
- kuras atrodas mācību vai darba attiecībās ar iekārtu turētājiem;
- kuras iepazīstinātas ar elektrodrošības, ugunsdrošības un pirmās palīdzības sniegšanas instrukcijām;

1.1.2. pēc sākotnējās instruktāžas audzēknis/nodarbinātais uzsāk darbu un atkarībā no pieredzes un darba rakstura strādā pieredzējuša pedagoga/darba vadītāja uzraudzībā, līdz apgūst drošas darba metodes un paņēmienus, kā arī aprīkojuma lietošanas prasības;

1.1.3. Personas, kuras nav instruētas un apmācītas darbā ar iekārtām, **patstāvīgi darbu ar iekārtām veikt nedrīkst.**

1.1.4. Atkārtotu instruktāžu veic sākotnējās instruktāžas apjomā ne retāk kā reizi gadā, bet darbos ar bīstamām iekārtām, kā arī mācību iestādē – **reizi 6 mēnešos.**

1.2. Darba veida raksturīgās ipatnības; tehnoloģisko procesa un iekārtu bīstamās zonas:

1.2.1. Darbs ar iekārtām (dažāda tipa piegriešanas mašīnām) - stāvus pozīcijā, sasprindzinātu redzi, kakla muskulatūru;

1.2.2. Iekārtu bīstamo zonu norobežojums:

* ar aizsargstiklu;

* ar aizsargstieni pēdiņas mehānismam;

* ar aizsargdetālām;

1.3. Veselībai kaitīgie un bīstamie darba vides riska faktori:

- 1.3.1. Iekārtu, instrumentu u.tml.aprīkojuma rotējošās, kustošās, ass un darba zonā izvirzītās daļas;
- 1.3.2. Elektriskās strāvas iedarbība (220 V);
- 1.3.3. Materiāla putekļi;
- 1.3.4. Traumatisma faktors;
- 1.3.5. Elektrisko iekārtu bojājumi, elektrotraumas;
- 1.3.6. Nepietiekams apgaismojums (normatīvais līmenis – 750 lx);
- 1.3.7. Nepareizi organizēta darba vieta vai darba izpildes kārtība;
- 1.3.8. Fiziskā slodze: piespiedu poza, periodiska smagumu noturēšana, lokālo muskuļu sasprindzinājums, paaugstināts redzes sasprindzinājums (skatīt info: par acu vingrinājumiem, par smagumu pārvietošnu).
- 1.3.9. Plaukstas-rokas vibrācija.

1.4. Kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi (IAL)

- 1.4.1. Darbiniekam aizliegts iejet bīstamā zonā un tuvoties bīstamām vietām, ja tās ir norobežotas;
- 1.4.2. Iekārtu aizsargdetaļas, aizsargstieņi;
- 1.4.3. Iekārtu sazemējums;
- 1.4.4. Nosūces ventilācija (ja tāda ierīkota);
- 1.4.5. Pietiekams apgaismojums;
- 1.4.6. Drošības zīmju ievērošana (ugunsdrošības zīmes, evakuācijas zīmes pārsienamie līdzekļi u.c.);
- 1.4.7. Darba apģērbs **bez** brīvi krītošām detaļām, bez volāniem u.c.līdzvērtīgiem apģērba elementiem;
- 1.4.8. Darba apavi stabili, uz zemiem papēžiem (līdz 5cm);
- 1.4.9. Gari mati **nedrīkst būt brīvi krītoši**, tiem jābūt sasietiem vai sastiprinātiem drošam darbam;
- 1.4.10. Lietot IAL: atsevišķu materiālu apstrādei - respiratotu, aizsargbrilles, speciālos metāla diega aizsargeimndus.

1.5. Ugunsdrošības prasības

- 1.5.1. Neaizkrāmēt evakuācijas ejas;
- 1.5.2. Zināt un ievērot ugunsdzēsības instrukcijas prasības;
- 1.5.3. Nodrošināt brīvu pieeju pie ugunsdzēsības līdzekļiem.

1.6. Elektrodrošības prasības

- 1.6.1. Zināt un ievērot elektrodrošības instrukcijas prasības;
- 1.6.2. Pirms darba uzsākšanas, vizuāli pārliecināties par iekārtu elektrodrošību, nestrādāt ar iekārtu, ja redzams barošanas kabeļa bojājums, neizmantot bojātu kontaktdakšu vai rozeti;
- 1.6.3. Darba iekārtas, ierīces un instrumentus izmantot tikai ražotāja paredzētajiem darba nolūkiem; neatstāt darbojošas elektroierīces bez uzraudzības;
- 1.6.4. Aizliegts patvaļīgi veikt iekārtu jebkādus remontdarbus vai pārbūvi;

1.7. Kārtība, kādā ziņo par iekārtu bojājumiem

- 1.7.1. Par jebkurām iekārtas bojājuma aizdomām ziņot tiešajam darba vadītājam, neuzsākt vai pārtraukt darbu;
- 1.7.2. Ja nav iespēja pažīnot tiešajam darba vadītājam, tad ziņo darba aizsardzības speciālistam, servisa iekārtu speciālistam vai iestādes vadītājam;

1.8. Kārtība, kādā ziņo par nelaimes gadījumu

- 1.8.1. Par notikušu nelaimes gadījumu tūlītēji ziņo tiešajam darba vadītājam;
- 1.8.2. Izauc neatliekamo palīdzību, zvanot **113** vai glābšanas dienestam **112**;
- 1.8.3. Noformē aktu atbilstoši normatīvajiem dokumentiem;
- 1.8.4. Ziņo atbildīgajām institūcijām (darba inspekcijai – pie smaga nelaimes gadījuma)

1.9. Atbildība par darba drošības instrukciju (DDI) neievērošanu

- 1.9.1. Par darba devēja/mācību iestādes darba drošības instrukciju neizpildīšanu, pārkāpumiem atkarībā no pārkāpuma rakstura un sekām, kas radušās pārkāpuma rezultātā, saskaņā ar iestādes IKN un LR likumdošanu, iestādes vadītājs piemēro savas kompetences ietvaros paredzēto atbildības veidu;

2. Darba aizsardzības prasības uzsākot darbu

- 2.1. Ar iekārtu pareizas iedarbināšanas secību katrai konkrētai iekārtai iepazīstina atbildīgais pedagogs/darba vadītājs;

- 2.1.1. pirms iedarbināšanas pārbaudīt vai visas iekārtas aizsargdetaļas un norobežojumi ir vietās, vai nav acīmredzamu bojājumu;
- 2.2. Uzsākot katru darbu ar iekārtu, pārdomāt tā izpildes drošību, ievērot veicamo darbu izpildes secību/kārtību;
- 2.3. Strādājot ar iekārtu, nenovērst uzmanību uz blakus lietām;
- 2.4. Veicot darbu grupā, saskaņot savu rīcību ar pārējo darbinieku/audzēkņu rīcību;
- 2.5. **Aizliegts** patvaļīgi demontēt iekārtu bīstamo zonu nožogojumus un aizsargdetaļas;
- 2.6. **Aizliegts** pieskarties kustibā esošām vai darba zonā izvirzītām aprīkojuma detaļām;
- 2.7. Iekārtas apkopi veikt tikai pēc iekārtas atslēgšanas no elektropadeves;
- 2.8. Veikt tikai to darbu, kuram ir apmācīts un iepazinies ar DDI;
- 2.9. Zināt un ievērot darba laika un atpūtas režīmu (reglamentētie pārtraukumi) atkarībā no darba ilguma un slodzes lieluma saskaņā ar IKN (iekšējiem darba kārtības noteikumiem);
- 2.10. Izmantot rokas instrumentus un ierīces, ko paredz darbu veikšanas tehnoloģija;
- 2.11. Ievērot tūrību un kārtību darba vietā, darba telpās;
- 2.12. Lietot IAL (individuālās aizsardzības līdzekļus) darbā ar iekārtām, ja tādi darbam paredzēti;
- 2.13. Ievērot visas darba devēja izstrādātās darba drošības instrukcijas, kuras tiešā vai netiešā veidā ir saistītas ar darāmo darbu.

3. Darba aizsardzības prasības, veicot darbu

- 3.1. Drošu darba paņēmienu pielietošana;
- 3.2. Zināt un ievērot audumu/materiālu īpasības;
- 3.3. Piegriežot piegriezuma detaļas kārtīgi izlīdzināt klājiena materiālu;
- 3.4. Satrādāt saskaņā ar ražotājrūpnīcas paredzēto darba tehnoloģiju;
- 3.5. Ievērot konkrētās iekārtas tehnoloģiskos nosacījumus, kurus izskaidro tiešais darba vadītājs;
- 3.7. Izmantot IAL, ja nepieciešams darba procesa izpildei (metāla cimdiņš);
- 3.8. Ievērot pirkstu drošu attālumu līdz lentnaziem;
- 3.9. Reizi nedēļā vai pēc nepieciešamības tūrīt piegriešanas iekārtas;

- 3.10. Jebkura piegriešanas iekārtas bojājuma gadījumā iekārtu izslēgt un ziņot tiešajam darba vadītājam;
- 3.11. Pēc bojājumu novēršanas, iekārtu drīkst iedarbināt tikai ar tiešā darba vadītāja atļauju;
- 3.12. Darbu beidzot, mašīna jāizslēdz un jāsatīra darba vieta;
- 3.13. Asināt nažus pēc lentnaža nomaiņas drīkst tikai iekārtu meistars.

4. Darba aizsardzības prasības beidzot darbu

- 4.1. Izslēgt piegriešanas iekārtu un pēc pilnīgas apstāšanās notīrīt iekārtu no ārpuses, noslaucīt galda virsmu;
- 4.2. Novietot darba instrumentus tiem speciāli paredzētajā vietā;
- 4.3. Sakopt darba vietu un paziņot darba vadītājam par visiem darba laikā pamanītajiem trūkumiem.

5. Darba aizsardzības prasības ārkārtas situācijās

- 5.1. Darba pārtraukšana;
- 5.2. Ziņošana tiešajam darba vadītājam;
- 5.3. Neatliekamās palīdzības izsaukšana **113** vai glābšanas dienests - **112**;
- 5.4. Evakuācija.